

APEK

Agencija za pošto in elektronske
komunikacije Republike Slovenije
Stegne 7, p. p. 418
1001 Ljubljana
telefon: 01 583 63 00, faks: 01 511 11 01
e-naslov: info.box@apek.si, http://www.apek.si
davčna št.: 10482369

Številka: 38291-6/2008-21
Datum: 13.05.2009

Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije na podlagi 9. in 129. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 13/2007-UPB1, 102/2007-ZDRad) in ob uporabi določb Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS št. 24/2006-UPB2, 105/2006-ZUS-1, 126/2007 in 65/2008), v zvezi s predlogom družbe Mobitel, telekomunikacijske storitve, d.d., Vilharjeva 23, 1537 Ljubljana, za rešitev spora z družbo Tušmobil, podjetje za mobilne komunikacije, d.o.o., Resljeva ulica 16, 3000 Celje, izdaja naslednjo

ODLOČBO

1. Predlog družbe Mobitel, telekomunikacijske storitve, d.d., Vilharjeva 23, 1537 Ljubljana, za rešitev spora z družbo Tušmobil, podjetje za mobilne komunikacije, d.o.o., Resljeva ulica 16, 3000 Celje, v zvezi s ceno zaključevanja klicev v omrežju družbe Tušmobil, **SE ZAVRNE**.

2. Stroški v tem postopku niso nastali.

Obrazložitev:

Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljevanju: Agencija) je dne 22.10.2008 s strani družbe Mobitel, telekomunikacijske storitve, d.d., Vilharjeva 23, 1537 Ljubljana (v nadaljevanju: Mobitel), prejela predlog za uvedbo postopka reševanja spora. Kot je mogoče razbrati iz prejete vloge, gre za spor med predlagateljem in družbo Tušmobil, podjetje za mobilne komunikacije, d.o.o., Resljeva ulica 16, 3000 Celje (v nadaljevanju: Tušmobil) in sicer zaradi cene zaključevanja klicev v omrežju družbe Tušmobil.

V svoji vlogi Mobitel navaja, da je Agencija dne 12.09.2007 izdala odločbo št. 38291-20/2007-6, s katero je ugotovila, da je cena zaključevanja klicev iz omrežja družbe Mobitel v omrežje družbe Tušmobil v višini 0,1123 EUR/min razumna. Cena zaključevanja klicev v omrežju Tušmobil je bila skladno s citirano odločbo za 65 % višja od cene zaključevanja klicev v omrežju družbe Mobitel. Dne 07.04.2008 je Mobitel s strani Agencije prejel obvestilo o najnižji izračunani ceni zaključevanja klicev v javnih mobilnih omrežjih v RS v višini 0,0576 EUR/minuto, ki jo je moral Mobitel uveljaviti v skladu s svojimi obveznostmi, naloženimi z odločbo št. 3824-14/2007-3 z dne 13.4.2007. Mobitel navaja, da je bila od takrat dalje cena zaključevanja klicev v omrežju družbe Tušmobil za 95 % višja od cene učinkovitega operaterja, ki jo je moral uveljaviti Mobitel. Mobitel še navaja, da se je skušal s Tušmobilom sam dogovoriti o spremembi cen zaključevanja klicev in sicer je Tušmobil pozval k znižanju te cene in sicer za toliko, da cena zaključevanja klicev v omrežju Tušmobil ne bo za več kot 25 % presegala najnižje izračunane stroškovne cene zaključevanja klicev v javnih mobilnih telefonskih omrežjih v RS. Tušmobil naj bi najprej izrazil pripravljenost za pogajanja o spremembi cene zaključevanja klicev, dne 23.09.2008 pa je Mobitel prejel dopis št. 9840/08-MF, v katerem Tušmobil sporoča, da ni pripravljen znižati cene zaključevanja klicev v svojem omrežju.

Mobitel navaja, da je prepričan, da Tušmobil ni upravičen do tako visoke asimetrije, še posebej zato, ker so ukrepi Evropske Komisije usmerjeni k zmanjševanju stopnje asimetrije med operaterji. Navaja še, da Evropska komisija sicer v določenih primerih dopušča asimetrijo, predvsem v primeru večjega časovnega razmaka pri podelitvi frekvenc ali vstopa novega operaterja na trg, da pa mora biti asimetrija tehtno obrazložena, prav tako pa mora biti določeno časovno obdobje, v katerem so začasno v veljavi asimetrične cene. Svoja stališča pa Mobitel utemeljuje tudi z citati iz dokumenta Evropske skupine regulatorjev (ERG) Common Position on symmetry of fixed call termination rates and symmetry of mobile call termination rates (ERG (07) 83 final 080312). Mobitel je v svoji vlogi Agencijo pozval, naj določi novo ceno zaključevanja klicev v omrežju Tušmobil tako, da ta ne bo za več kot 25 % presejala najnižje izračunane stroškovne cene zaključevanja klicev v javnih mobilnih telefonskih omrežjih v Republiki Sloveniji.

Agencija je po proučitvi predloga za rešitev medoperaterskega spora v skladu s 130. členom Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 13/2007-UPB1, 102/2007-ZDRad; v nadaljevanju: ZEKom) uvedla posredovalni postopek, katerega namen je, da se stranki medsebojno poravnata s sporazumom. Dne 25.11.2008 je bil v predmetni zadevi v prostorih Agencije posredovalni sestanek s strankama spora, na katerem je bilo dogovorjeno, da se bosta stranki skušali dogovoriti o sporazumni rešitvi. Tušmobil je oblikoval svoj predlog cene zaključevanja cene v svojem omrežju in sicer [REDACTED] EUR/min (kar pomeni 39 % višjo ceno od cene zaključevanja klicev v omrežju družbe Mobitel oziroma asimetrijo v višini [REDACTED]), medtem ko je Mobitel predlagal asimetrijo v višini [REDACTED] (kar je glede na takrat veljavno ceno zaključevanja klicev v omrežju družbe Mobitel pomenilo [REDACTED] EUR/min).

Nato pa sta, najprej Tušmobil dne 04.12.2008, nato pa še Mobitel dne 08.12.2008, Agencijo obvestila, da se nista uspela dogovoriti o sporazumni rešitvi, saj sta oba vztrajala pri svojih predlogih, ki sta jih predstavila na posredovalnem sestanku dne 25.11.2008. V skladu z navedenim je Mobitel Agenciji predlagal, naj nadaljuje s postopkom reševanja medoperaterskega spora v skladu s 129. členom ZEKom. Dne 17.03.2009 je Agencija v zadevi izvedla ustno obravnavo v skladu s 154. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS št. 24/2006-UPB2, 105/2006-ZUS-1, 126/2007 in 65/2008; v nadaljevanju: ZUP), ki pa se je Mobitel ni udeležil, kljub temu da je bil pravilno in pravočasno vabljen. Uradna oseba je na ustni obravnavi ugotovila, da se ne more domnevati, da je Mobitel umaknil predlog za rešitev spora in je v skladu s tretjim odstavkom 161. člena ZUP izvedla ustno obravnavo v odsotnosti predlagatelja postopka. Tušmobil je na ustni obravnavi navedel, da je seznanjen s smernicami Evropske komisije in ERG glede cen mobilne terminacije, vendar pa je izpostavil, da slovenski trg v tem trenutku ni primerljiv z drugimi evropskimi trgi, saj naj bi bil (poleg ciprskega) najmanj konkurenčen v primerjavi z trgi držav članic EU. Navede je še, da je v skladu z navedenimi smernicami stroškovno učinkovit operater tisti, ki ima najmanj 20 % tržni delež, medtem ko je bil Tušmobilov delež po podatkih Agencije iz zadnjega četrletja 2008 le 5,8 %. Tušmobil je še navedel, da še gradi svoje omrežje, poleg tega pa uporablja nacionalno gostovanje, tako da ima visoke stroške. V skladu z navedenim Tušmobil zaključi, da bi bila lahko stroškovna cena terminacije Tušmobila še višja od sedaj veljavne cene. Poleg tega Mobitel po mnenju Tušmobila ni ponudil nobenih argumentov (predvsem stroškovnih), zakaj naj bi bila cena zaključevanja klicev v omrežju Tušmobila nižja oziroma zakaj naj bi bil sedanja cena nerazumno visoka razen sklicevanja na smernice ERG in podatkov o povprečnih cenah in asimetrijah v drugih državah članicah. Pri tem pa Mobitel ni navedel nobenih konkretnih okoliščin in izračunov, ki bi izkazovale, da bi morala bila cena zaključevanja klicev v omrežju Tušmobila nižja konkretno na slovenskem trgu. Tušmobil je na ustni obravnavi še poudaril, da v tem trenutku še ni reguliran operater in da bi vsakršno določanje cen zaključevanja klicev, ki so predmet

tega postopka, pred izvedbo analize trga v katero bo vključen tudi Tušmobil, pomenila neprimerno regulacijo.

Agencija je zapisnik z ustne obravnave dne 17.03.2009 poslala Mobitelu in ga pozvala, naj se opredeli do navedb, ki jih je podal Tušmobil na ustni obravnavi. Dne 31.03.2009 je Agencija prejela odgovor Mobitela št. 331/2009_AD. Mobitel je v citiranem dopisu predstavil svoje poglede na smisel in cilj regulacije trga zaključevanja klicev v mobilnih omrežjih. Navedel je, da je zanj povsem nesprejemljivo morebitno ukrepanje Agencije v smeri, ko bi del vstopnih stroškov Tušmobila moral z lastnimi prihodki pokrivati Mobitel. Tovrstni ukrep bi po mnenju Mobitela očitno kazal na to, da želi Agencija s svojim delovanjem vplivati na prihodnje tržne deleže operaterjev. Morebitne tovrstne ambicije naj bi krepko presegale pristojnosti in namen ex-ante regulacije, ki jo izvaja Agencija. Agencija mora po mnenju Mobitela s svojimi ukrepi preprečiti morebitno zlorabo tržne moči posameznega operaterja, nikakor pa ne pomagati pokrivati stroške novim ponudnikom na trgu. Mobitel je v svojem dopisu št. 331/2009_AD tudi spremenil svoj prvotni zahtevek in Agenciji predlagal, da določi ceno zaključevanja klicev v mobilnem omrežju družbe Tušmobil tako, da ta ne bo presegala najnižje izračunane stroškovne cene zaključevanja klicev v javnih mobilnih telefonskih omrežjih v Republiki Sloveniji.

Agencija pa je nato zaradi nujne potrebe po ureditvi stanja na upoštevnem trgu 7 »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg)« z začasnim ukrepom posegla na naveden veleprodajni trg. Tako je zaradi varstva konkurence in pravic uporabnikov dne 16.04.2009 izdala začasno odločbo št. 38294-1/2009-5 (v nadaljevanju: Začasna odločba), ki do izdaje odločbe na podlagi redne analize trga (oziroma najkasneje do 01.10.2009) celovito ureja cenovna razmerja na navedenem veleprodajnem trgu. Začasna odločba tako poleg cen zaključevanja klicev v omrežjih ostalih slovenskih infrastrukturnih mobilnih operaterjev (Mobitel, Si.mobil in T-2) ureja tudi veleprodajne cene zaključevanja klicev v javnem mobilnem telefonskem omrežju družbe Tušmobil.

Glede na to, da je Agencija z Začasno odločbo uredila oziroma določila tudi ceno zaključevanja klicev v javnem mobilnem telefonskem omrežju Tušmobil, na katero se nanaša predmetni postopek reševanja spora, je Agencija Mobitel z dopisom št. 38291-6/2008-19 z dne 21.04.2009 pozvala, naj se izjasni, ali umika svoj zahtevek za rešitev spora v zvezi s ceno zaključevanja klicev v omrežju družbe Tušmobil. Agencija je 29.04.2009 od Mobitela prejela dopis št. 357/2009-TM, v katerem ta Agencijo obvešča, da se z umikom zahtevka za rešitev spora ne strinja in Agencijo poziva, naj z odločbo odloči v predmetnem sporu.

K 1. točki izreka

Kot že navedeno, je Agencija zaradi nujne potrebe po ureditvi stanja na upoštevnem trgu 7 »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg)« z začasnim ukrepom posegla na naveden veleprodajni trg in je zaradi varstva konkurence in pravic uporabnikov dne 16.04.2009 izdala začasno odločbo št. 38294-1/2009-5, ki do izdaje odločbe na podlagi redne analize trga (oziroma najkasneje do 01.10.2009) celovito ureja cenovna razmerja na navedenem veleprodajnem trgu. Začasna odločba tako med drugim ureja tudi veleprodajne cene zaključevanja klicev v javnem mobilnem telefonskem omrežju družbe Tušmobil. Tako je bila v točki I.3. Začasne odločbe družba Tušmobil na navedenem upoštevnem trgu določena za operaterja s pomembno tržno močjo, v točki I.4. pa je bila družbi Tušmobil naložena obveznost cenovnega nadzora, v okviru katere mora družba Tušmobil od vključno tekočega obračunskega obdobja (mesec

april) dalje uveljaviti ceno za zaključevanje klicev v svojem javnem mobilnem telefonskem omrežju v višini največ 0,0785 EUR/min. To pa glede na ceno zaključevanja klicev, ki je bila z Začasno odločbo naložena Mobitelu (0,0523 EUR/min), pomeni da je bila Tušmobilu naložena cena, ki za 50 % presega ceno Mobitela oziroma je Agencija Tušmobilu do izvedbe redne analize predmetnega upoštevne trga priznala asimetrijo v višini 1:1,5 v razmerju do cene Mobitela.

Agencija ugotavlja, da je bilo z Začasno odločbo dokončno odločeno o ceni zaključevanja klicev v javnem mobilnem telefonskem omrežju družbe Tušmobil, na katero se nanaša zahtevek Mobitela v predmetnem postopku reševanja spora. Postopek reševanja spora med operaterji v skladu s 129. členom ZEKom pa ni namenjen temu, da bi se z odločbo v tem postopku spreminjale regulatorne obveznosti operaterjev, ki so bili na podlagi analize trga določeni za operaterje s pomembno tržno močjo in jim je Agencija kot takim v skladu z ZEKom naložila primerne obveznosti. Agencija ugotavlja, da je bil Tušmobil z začasno odločbo št. 38294-1/2009-5 z dne 16.04.2009 določen za operaterja s pomembno tržno močjo na upoštevne trgu »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg)« in da mu je bila naložena obveznost cenovnega nadzora, v okviru katere je določena tudi cena zaključevanja klicev v njegovem omrežju. Glede na to, da je bilo o ceni zaključevanja klicev v javnem mobilnem telefonskem omrežju družbe Tušmobil dokončno odločeno z Začasno odločbo in so bila na ta način celovito urejena cenovna razmerja med obema strankama predmetnega spora, je tako odpadla podlaga za odločanje v sporu (9. in 129. člen ZEKom). V skladu z navedenim je Agencija odločila tako, kot izhaja iz 1. točke izreka predmetne odločbe.

K 2. točki izreka

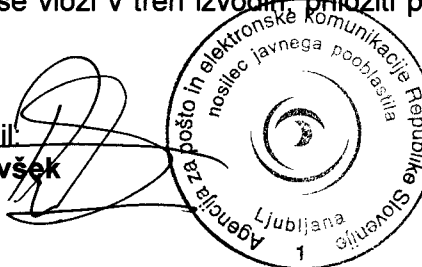
V tem postopku stroški niso nastali, zato je agencija odločila tako kot izhaja iz točke 2. izreka predmetne odločbe.

Pravni pouk:

V skladu z drugim odstavkom 118. člena ZEKom so odločbe Agencije v upravnem postopku dokončne, zato zoper to odločbo ni pritožbe, je pa zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu (119. člen ZEKom).

Zoper predmetno začasno odločbo je mogoče sprožiti upravni spor v roku 30 dni od njene vročitve. Upravni spor se sproži s tožbo, ki se vložijo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije v Ljubljani. Tožbo se lahko vložijo neposredno pri sodišču ali pošlje priporočeno po pošti. Tožba se vložijo v treh izvodih, priložiti pa je treba to odločbo v izvorniku ali overjenem prepisu.

Postopek vodil:
Matej Podbevšek

Odgovorna oseba:
Tomaž Simonič
direktor

Vročiti: - Mobitel d.d., Vilharjeva 23, Ljubljana; osebno po ZUP;
- Tušmobil d.o.o., Resljeva ulica 16, 3000 Celje; osebno po ZUP;